

- [%20wychowania%20w%20PolsceXXwieku_repoz.doc?sequence=1](#), s.5, (dostęp: 1 kwietnia 2017)].
5. Kunowski S., *Podstawy współczesnej pedagogiki*, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 1997.
 6. Łukaszewski W., *Psychologiczne koncepcje człowieka* (T.1), [W:] Strelau J. (red.), *Psychologia. Podręcznik akademicki*. GWP, Gdańsk 2000.
 7. Maciaszek M., *Kształtowanie umiejętności dydaktycznych nauczyciela*. Warszawa 1965.
 8. Milerski B., *Pedagogika religii*, [W:] Kwieciński Z., Śliwerski B. (red.), *Pedagogika*, T.1, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2010.
 9. Petrykowski P., *Społeczno-kulturowe aspekty podstaw wychowania*, http://www.pedagogika.umk.pl/dokumenty/ksiazki/Petrykowski_Piotr-Spoleczno-kulturowe_aspekty_podstaw_wychowania.pdf; (dostęp: 1 kwietnia 2017).
 10. Szewczuk W., *Wychowanie. Zasady wychowania*. [W:] *Encyklopedia psychologii*, (red.), W. Szewczuk. Warszawa 1998, s.1005–1014; [za: Panasiuk-Chodnicka A., Panasiuk B., *Strategie rozwoju i kształtowania osobowości (próba rekonstrukcji technologii wychowania)*, *Studia Gdańskie*, T.5, s.52; www.studiagdanskie.gwsh.gda.pl/pdfy/studia5s44-66.pdf; (dostęp: 1 kwietnia 2017)].
 11. Szewczuk W., *Zasady nauczania–uczenia, wychowania*. [W:] *Encyklopedia pedagogiczna*. (red.) W. Pomykało. Warszawa 1993, s. 978–991; [za: Panasiuk-Chodnicka A., Panasiuk B., *Strategie rozwoju i kształtowania osobowości (próba rekonstrukcji technologii wychowania)*, *Studia Gdańskie*, T.5, s.52; www.studiagdanskie.gwsh.gda.pl/pdfy/studia5s44-66.pdf; (dostęp: 1 kwietnia 2017)].
 12. Świętochowski W., *Psychologiczne uwarunkowania stylu komunikowania się*. *Psychologia Wychowawcza* 1994, Nr 3, [za: *Kompetentny nauczyciel w szkole*, <http://www.wbc.poznan.pl/Content/9794/ch02s04.html>; (dostęp: 1 kwietnia 2017)].
 13. Weber M. *Gospodarka i społeczeństwo*, PWN, Warszawa 2002.
 14. Zarzecki L., *Teoretyczne podstawy wychowania. Teoria i praktyka w zarysie*, Jelenia Góra 2012.

Неля Мороченець

Науковий керівник: к. н. з фіз. виховання і спорту,
доц. Омельяненко І. О.

ФУНКЦІОНАЛЬНІ МОЖЛИВОСТІ 7-8 РІЧНИХ ШКОЛЯРІВ ОСНОВНОЇ ТА ПІДГОТОВЧОЇ МЕДИЧНИХ ГРУП

Згідно інструкції «Про розподіл учнів на групи для занять на уроках фізичної культури» до основної медичної групи належать діти з гармонійним фізичним розвитком високого або середнього рівня та з

високим чи вище середнього рівнем функціональних можливостей серцево-судинної системи. До підготовчої медичної групи належать школярі в реабілітаційному періоді після гострого захворювання (оперативного втручання чи травмування), що не потребує курсу лікувальної фізкультури та характеризуються середнім рівнем функціональних можливостей серцево-судинної системи [3].

За даними статистики в Україні до основної медичної групи віднесено 44,1 % учнів, до підготовчої – 42,7 %. У результаті досліджень вітчизняних науковців отримано різну інформацію щодо кількості дітей, які за станом здоров'я належать до основної та підготовчої медичних груп. Одні вважають, що в класах переважають учні підготовчої медичної групи – у середньому 50–80% від кількості учнів в класі [6]. Інші зазначають, до підготовчої медичної групи відносять 38 % школярів, а 51,% учнів займаються в основній медичній групі [1, с. 121]. В місті Тернополі, згідно даних лікарсько-контрольної комісії лише 17,0% школярів у віці від 7 до 14 років займаються фізичними вправами в основній медичній групі, 71,0% – це контингент підготовчої групи [4, с. 3].

Учні, які за станом здоров'я віднесені до підготовчої медичної групи, відвідують обов'язкові уроки фізичної культури та опановують навчальний матеріал відповідно до вимог навчальної програми. Таким учням рекомендовано поступове збільшення фізичного навантаження без здачі навчальних нормативів. Допустиме навантаження для учнів, які за станом здоров'я належать до підготовчої медичної групи встановлює учитель фізичної культури. Прагнучи забезпечити високий освітній, оздоровчий і виховний ефект учитель повинен добирати вправи та визначати фізичне навантаження з урахуванням можливостей школярів різних медичних груп [5]. Першою ланкою такої педагогічної системи є вивчення їхніх функціональних особливостей.

Результати дослідження, наведені у таблиці 1, свідчать про врівноваженість впливу симпатичних і парасимпатичних нервів дівчаток основної медичної групи ($4,0 \pm 6,3$ у.о) за індексом Кардю.

Таблиця 1

Функціональний стан 7–8-річних школярів основної та підготовчої медичних груп

Функціональні показники	Медична група					
	основна			підготовча		
	$\bar{X} \pm m$	δ	V %	$\bar{x} \pm m$	δ	V %
Індекс Кардю, у.о.	<u>4.0±6.3</u>	<u>18.8</u>	<u>47.0</u>	<u>22.5±5.5</u>	<u>14.4</u>	<u>64.4</u>
	7.8±2.9	7.7	98.7	17.2±6.3	16.5	95.9
Ортостат. проба, у.о	<u>10.6±1.9</u>	<u>5.8</u>	<u>54.7</u>	<u>9.8±2.7</u>	<u>7.0</u>	<u>71.4</u>
	10.0±2.7	7.0	96.3	6.8±2.9	7.7	113.2
Проба Руф'є, у.о	<u>11.6±0.9</u>	<u>2.6</u>	<u>22.4</u>	<u>14.6±1.2</u>	<u>3.2</u>	<u>21.9</u>
	10.0±1.6	4.2	38.5	15.2±1.3	3.5	23.0
Показн.подв. добутку, у.о	<u>95.8±4.2</u>	<u>12.7</u>	<u>13.3</u>	<u>105.5±7.7</u>	<u>20.0</u>	<u>18.9</u>
	98.0±7.0	18.2	18.6	109.6±3.8	9.8	8.4

ЧСС, раз/хв	$\frac{85 \pm 2.6}{90 \pm 3.5}$	$\frac{7.8}{9.1}$	$\frac{9.2}{10.1}$	$\frac{94 \pm 4.0}{96 \pm 4.0}$	$\frac{10.5}{10.5}$	$\frac{11.2}{10.9}$
АТ(сistol.), мм.рт.ст	$\frac{113 \pm 3.4}{115 \pm 3.6}$	$\frac{10.1}{9.4}$	$\frac{8.9}{8.6}$	$\frac{109 \pm 4.3}{119 \pm 4.1}$	$\frac{11.2}{10.2}$	$\frac{10.3}{9.2}$
АТ(діастол.), мм.рт.ст	$\frac{81 \pm 2.3}{83 \pm 3.1}$	$\frac{6.8}{8.1}$	$\frac{8.4}{9.7}$	$\frac{75 \pm 2.9}{75 \pm 2.5}$	$\frac{7.7}{6.7}$	$\frac{10.3}{8.9}$

Примітка: чисельник – дівчата, знаменник – хлопці.

Натомість, показник вегетативного індексу дівчаток підготовчої медичної групи ($22,5 \pm 5,5$ у.о) засвідчує наявність симпатикотонії. Результат дослідження функціонального стану вищої нервової системи хлопців основної медичної групи ($7,8 \pm 2,8$ у.о) також суттєво різниться від показника представників підготовчої медичної групи ($17,2 \pm 6,3$ у.о), які характеризуються переважанням симпатикотонії.

Між якісною характеристикою результатів Ортостатичної проби дівчаток, які належать до основної та підготовчої медичних груп відмінностей не виявлено, їх середньостатистичні показники оцінюються як «відмінно» з відповідними результатами $10,6 \pm 1,9$ у.о та $9,8 \pm 2,7$ у.о. Оцінка «добре» є характерною для показників ортостатичної проби хлопчиків як основної ($10,2 \pm 2,7$ у.о) так і підготовчої медичних груп ($6,8 \pm 2,9$ у.о).

Низькі показники функціональних можливостей серцево-судинної системи було отримано у хлопців підготовчої медичної групи ($15,2 \pm 1,3$ у.о) в результаті застосування проби Руф'є, а нижчі за середнє значення зафіксовано у хлопців основної медичної групи ($10,0 \pm 1,6$ у.о). У обстежених дівчат як основної, так і підготовчої медичних груп ці показники оцінені, як нижчі за середні ($11,6 \pm 0,9$ проти $14,6 \pm 1,2$ у.о.) з дещо кращим результатом у перших.

Середні показники ЧСС в стані спокою як у дівчаток так і у хлопчиків знаходились у межах вікової норми, проте були дещо вищими у хлопчиків підготовчої медичної групи ($96,4 \pm 4,0$ уд/хв) порівняно з показниками хлопців основної медичної групи ($90 \pm 3,5$ уд/хв). У дівчаток підготовчої медичної групи показник ЧСС ($94 \pm 4,0$ уд/хв) також був більший, ніж у дівчат основної медичної групи ($85 \pm 2,6$ уд/хв).

Показники систолічного АТ у дівчаток основної ($113 \pm 3,4$ мм.рт.ст) та підготовчої медичних груп ($109 \pm 4,3$ мм.рт.ст), а також у хлопців основної ($115 \pm 3,6$ мм.рт.ст) та підготовчої медичної групи ($119 \pm 4,1$ мм.рт.ст) були дещо вищими за вікові норми (94-104 мм.рт.ст).

Діастолічний АТ представниць основної ($81 \pm 2,3$ мм.рт.ст) та підготовчої медичних груп ($75 \pm 2,5$ мм.рт.ст), а також хлопців як основної ($83 \pm 3,1$ мм.рт.ст) так і підготовчої медичних груп ($75 \pm 2,5$ мм.рт.ст) був також вищим за вікові норми (64-74 мм.рт.ст).

Про функціональний стан дихальної системи свідчить показник подвійного добутку (ППД), який у дівчаток основної медичної групи ($95,8 \pm 4,2$ у.о) є середніми на відміну від представниць підготовчої

медичної групи ($105,5 \pm 7,7$ у.о) у яких він нижчий за середній рівень. У хлопчиків підготовчої медичної групи ($109,6 \pm 3,8$ у.о) функціональний стан дихальної системи за результатами ППД оцінюється як нижче середнього рівня. Середній рівень функціонування дихальної системи характерний лише для хлопців основної медичної групи ($98,0 \pm 7,0$ у.о)

Таким чином, більшість функціональних показників школярів підготовчої медичної групи є нижчими порівняно з результатами досліджень в основній групі (які часто також не відповідають віковим нормам), що потребує диференційованого підходу з боку вчителя фізичної культури у підборі фізичних вправ та визначенні фізичних навантажень

Список використаних джерел:

1. Гаркуша С. В. Медико-педагогічний контроль розподілу учнів на медичні групи для занять фізичною культурою. у загальноосвітніх навчальних закладах / С. В. Гаркуша. – Львів: Українські технології, 2003. – Вип. 7, т. 2. – С. 120–123.
2. Жук Г. О Аналіз підходів до розподілу учнів на медичні групи для занять фізичною культурою у загальноосвітній школі / Г. Жук // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту 2010 № 1, с. 61–63.
3. Інструкція про розподіл учнів на групи для занять на уроках 11. фізичної культури : наказ Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України від 20.07.2009 № 518/674.
4. Маляр Н. С. Організаційно-методичні основи превентивного фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. вих. і спорту : 24.00.02 / Неля Степанівна Маляр, Львів. держ. ун-т фізичної культури. – Львів : [Б.в.], 2014. – 20 с.
5. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5–9 класи» (авт. Круцевич Т.Ю. та ін.) Наказ МОНмолодьспорту від 05.10.2005 № 1/11-5812
6. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://docviewer.yandex.ua/>

Артем Мікаелян

Науковий керівник: викл. Ящук О. М.

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

На сьогоднішній день розвиток суспільства характеризується великим впливом на нього інноваційних технологій, які стають незамінною частиною в усіх сферах людської діяльності. Людина, яка вміло й ефективно користується комп'ютерними технологіями, має сучасний стиль мислення. Введення інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) в освітню систему України та вироблення єдиного